

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Datum Raadsvergadering:	Bestuurlijk hoofdthema: Programma C Buurt en Buitenruimte	BBVnummer: 123283	Raadsvoorstel: 123775	Portefeuillehouder: Mieke van Ginkel
-------------------------	---	-------------------	-----------------------	--------------------------------------

Onderwerp

Recreatiesluis Koedood

Geadviseerde beslissing:

1. In te stemmen met de realisatie van een recreatieve waterverbinding (recreatiesluis) tussen de watergang Koedood en de Koedoodseplas;
2. Voor de realisatie van deze verbinding een krediet van € 1.050.000,- beschikbaar te stellen, waarvan € 950.000,- gedekt wordt door de toegekend subsidiegelden en het resterende bedrag van maximaal € 100.000,- ten laste te brengen van de algemene reserve.

Inleiding

In dit voorstel vragen we u in te stemmen met de realisatie van de recreatiesluis 'Koedood' als onderdeel van het recreatief vaarnetwerk 'Blauwe Verbinding' en hiervoor € 100.000,- ter beschikking te stellen vanuit de algemene reserve. De recreatiesluis Koedood verbindt de nieuwe Koedood en de Koedoodseplas ter hoogte van het projectgebied Rhoonse Weide.

De Blauwe Verbinding

De Blauwe Verbinding is een toekomstige waterverbinding tussen het Zuiderpark in Rotterdam, de Rhoonse Weide, het Buitenland van Rhooen en de Zuidpolder in Barendrecht. Het project is opgenomen in het Regionaal Groenstructuurplan (RGSP) van de Stadsregio Rotterdam. In augustus 2009 ondertekenden de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht en Rotterdam, de Stadsregio Rotterdam, de provincie Zuid-Holland, de deelgemeente Charlois, het Natuur en Recreatieschap IJsselmonde en Waterschap Hollandse Delta de inspanningsverplichting om gezamenlijk het gehele traject van de Blauwe Verbinding uit te voeren. Het project wordt getrokken door gemeentewerken Rotterdam en is in 2011 van start gegaan. Het gaat om een recreatieve bevaarbare route, voor kano's, roeibootjes en kleine elektrische motorbootjes, van dertien kilometer lang, die bovendien zorgt voor schoon water in het gebied en het Zuiderpark.

Recreatiesluizen Koedood en Gaatkensplas

Het voorgestelde tracé van de Blauwe Verbinding loop via de nieuwe Koedood langs Portland en Carnisselande, maar voorziet niet in een recreatieve verbinding naar de Koedoodseplas en de Gaatkensplas (zie afbeelding in de bijlage). In de oorspronkelijke plannen voor de ontwikkeling van Portland en Carnisselande is de recreatieve verbinding van de Koedoodseplas en de Gaatkensplas wel als gewenste ontwikkeling opgenomen (zie nadere toelichting in de bijlage).

Beoogd effect

Het doel van de recreatiesluizen is tweeledig:

- a. het vergroten van de recreatieve mogelijkheden voor de recreatiegebieden Rhoonse Weide, Buytenland van Rhoon, Zuiderpark (Rotterdam) en - na realisatie van de recreatiesluis Essendijk - ook de Zuidpolder (Barendrecht);
- b. het vergroten van de kwaliteit van de woonomgeving voor de inwoners van Portland en - na realisatie van de recreatiesluis Essendijk - ook Carnisselande.

Argumenten

1.1. De toegevoegde waarde van een recreatieve vaarverbinding is sterk toegenomen

Het creëren van een recreatieve waterverbinding tussen de Koedoodseplas en Gaatkensplas is een wens die al tijdens de bouw van de Vinexlocatie Portland-Carnisselande bestond. Tijdens de planvorming werd duidelijk dat deze waterverbinding relatief duur was. Vanwege het verschil in waterpeil en -kwaliteit moeten de verbindingen uitgevoerd worden als 'recreatiesluizen'; één tussen de Koedood en de Koedoodseplas en één tussen de Koedoodseplas en Gaatkensplas. Dit vergt forse investeringen. Omdat er indertijd nog geen concrete plannen waren voor de realisatie van een Blauwe Verbinding vanuit het Zuiderpark naar de Zuidpolder is besloten dat de baten niet opwegen tegen de kosten. De realisatie van de recreatiesluizen is uit de plannen geschrapt en er is geen rekening meer gehouden met de kosten voor aanleg. Doordat de Blauwe Verbinding vanuit Rotterdam nu daadwerkelijk wordt gerealiseerd en de recreatiegebieden Rhoonse Weide, Buytenland van Rhoon en Zuidpolder worden ontwikkeld is de meerwaarde voor een recreatieve bevaarbare route via de Koedoodseplas en Gaatkensplas sterk vergroot.

1.2. Belang van recreatie wordt onderstreept in de Toekomstvisie en Structuurvisie

In de Toekomstvisie Albrandswaard 2025 neemt de ontwikkeling op recreatief gebied een belangrijke plaats in. In de structuurvisie Albrandswaard 2025 is de ambitie opgenomen om de ontbrekende schakels in het regionale fiets- en vaar netwerk te realiseren door de ontwikkeling van de Rhoonse weide als recreatieknooppunt. Recreanten krijgen via de verbindingen vanuit de Koedood, met de Koedoodseplas en de Gaatkensplas aansluiting op diverse unieke stukken recreatielandschap. De groen-/recreatiegebieden hebben er met de blauwe verbinding een bijzondere mogelijkheid voor routerecreatie bij.

1.3. De recreatiesluis versterkt de woonkwaliteit van de inwoners van Portland en Carnisselande

De Blauwe Verbinding heeft niet alleen meerwaarde voor de recreanten die de groen/recreatiegebieden in de regio bezoeken, maar ook voor de inwoners van Portland en Carnisselande. Vanuit de wijken Portland en Carnisselande kunnen inwoners via de Blauwe Verbinding de toekomstige recreatiegebieden Rhoonse Weide, het Buitenland van Rhoon, de Zuidpolder en het Zuiderpark bereiken.

1.4. De recreatiesluis draagt bij aan milieu en klimaatdoelstellingen

De Blauwe Verbinding heeft niet alleen een recreatieve betekenis, maar ook voor waterberging en ecologie. Het project functioneert als waterberging als onderdeel van de klimaatbuffer IJsselmonde (opvang van gebiedseigen water) en levert zo een bijdrage aan het 'climate proof' maken van de Stadsregio. Als ecologische verbinding levert het project een bijdrage aan het verbeteren van de waterkwaliteit en biedt het flora en fauna de kans zich te verspreiden over een groot gebied.

2.1. Veel waar voor ons geld

De verstrekte subsidie biedt de mogelijkheid om met een minimale financiële bijdrage van de gemeente Albrandswaard alsnog de gewenste recreatieve verbinding van Portland met de Blauwe Verbinding te realiseren. Het creëren van een recreatieve waterverbinding tussen de Koedoodseplas en Gaatkensplas maakte deel uit van de oorspronkelijke plannen voor de Vinexlocatie Portland-Carnisselande. Dit plan is destijds (circa 2003) verlaten omdat de kosten niet in verhouding stonden tot het belang op het gebied van recreatie, ecologie en waterberging. Deze balans is aan twee kanten verschoven. Enerzijds is het belang toegenomen door de realisatie van de Blauwe Verbinding, de ontwikkeling van de recreatiegebieden Rhoonse Weide, Het Buytenland van Rhoon en Zuidpolder en het toegenomen belang van waterberging (klimaatbuffer IJsselmonde). Anderzijds zijn de kosten voor Albrandswaard en Barendrecht substantieel lager geworden door het beschikbaar komen van subsidie.

2.2. Eigen bijdrage laag gezien het OMMIJ resultaat

In 2012 is de voorlopige winstneming vanuit de OMMIJ (circa 9 miljoen) toegevoegd aan de algemene reserve van de gemeente Albrandswaard.

2.3. De realisatie van de Koedood sluis is een belangrijke stimulans voor de realisatie van de Gaatkensplas sluis.

Na de realisatie van de Koedood sluis hebben de bewoners van Portland de mogelijkheid om gebruik te maken van de Blauwe Verbinding. De verwachting is dat hierdoor de maatschappelijke en bestuurlijke wens groeit om ook de laatste ontbrekende schakel - de verbinding tussen de Koedoodseplas en Gaatkensplas - te realiseren. Mede vanwege het belang dat hieraan in de Stadsregio wordt gehecht. In de Regionale Strategische Agenda (RSA) is namelijk vastgelegd, dat de stadsregio streeft naar een hogere recreatieve waarde en een betere bereikbaarheid van het groen in de regio. Speerpunt hierbij is om te investeren in groen- en recreatieprojecten, zoals de Blauwe Verbinding.

Kanttekeningen

1.1 De mogelijkheid bestaat dat de blauwe verbinding niet geheel wordt gerealiseerd

De gemeente Albrandswaard heeft geen doorslaggevende invloed op de realisatie van de laatste schakel in de Blauwe Verbinding op het grondgebied van Barendrecht. De mogelijkheid bestaat dus dat de Blauwe Verbinding niet geheel wordt gerealiseerd. Gezien de concrete plannen die er momenteel voor de Blauwe Verbinding zijn, achten wij de kans dat dit gebeurt zeer gering. Wanneer

deze ontwikkeling zich wel voordoet, kunnen de bewoners van Portland in ieder geval wel gebruik maken van de vaarverbinding naar de Koedood en de daarmee verbonden watergangen en plassen.

Financiën

Er is een financiële verkenning opgesteld voor het project 'Blauwe Verbinding - recreatiesluizen'. In de financiële verkenning is gerekend met de kosten voor engineering, ontwerp en realisatie. De kosten ten behoeve van de verbinding tussen de Koedood en de Koedoodseplas zijn geraamd op € 1.050.000,-. Hiervan wordt € 950.000,- gedekt door de toegekende subsidiegelden. De winstneming van de OMMIJ in Albrandswaard in 2012 is toegevoegd aan de algemene reserve. De gemeente Barendrecht geeft als partner in de OMMIJ akkoord geeft om het resterende bedrag van maximaal € 100.000,- ten last te brengen van de grondexploitatie OMMIJ. Daarom stellen we voor dit bedrag beschikbaar te stellen vanuit de algemene middelen. Het gaat hier om een incidentele investering. Wanneer de gemeente er niet in slaagt om voor 1 maart 2013 een cofinanciering aan te tonen, komt de subsidie te vervallen.

Communicatie/Burgerparticipatie

De gemeente Albrandswaard neemt deel in de projectgroep en de stuurgroep van de Blauwe Verbinding. Via deze weg wordt de communicatie en afstemming verzorgd met de betrokken (overheids)partijen en omwonenden.

Uitvoering

Eigendom en onderhoud

De gronden voor de realisatie van de recreatiesluis zijn eigendom van de gemeente Albrandswaard. Na realisatie wordt de sluis en daarmee ook het onderhoud overgedragen aan het Waterschap.

Regelgeving en vergunningen

De recreatiesluis past binnen de kaders van het vigerende bestemmingsplan. Voor de aanleg moet alleen een reguliere omgevingsvergunning aangevraagd worden en een watervergunning worden verleend door het Waterschap Hollandse Delta. Aangezien deze partij intensief betrokken zal worden in het proces zal dit naar verwachting geen belemmering opleveren.

Planning

De planning van de voorbereiding en uitvoering van het project is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Bijlagen

Bijlage 1 - Afbeelding tracé Blauwe Verbinding

Bijlage 2 - Overzichtstekening locatie recreatiesluis

Bijlage 3 - Relatie subsidie recreatiesluis Koedood en Gaatkensplas)

Bijlage 4 - Passages recreatieve vaarverbinding in Toekomstvisie en Structuurvisie

Bijlage 5 - Subsidiebeschikking

Bijlage 6 – Planning

Poortugaal, 15 januari 2013

Het college van de gemeente Albrandswaard,

De secretaris,

De loco burgemeester,

Hans Cats

drs. B.G. Euser, mba

Bijlage 3 Relatie subsidie recreatiesluis Koedood en Gaatkensplan

Cofinanciering

De investeringen die met de realisatie van de recreatiesluizen gepaard gaan, kunnen niet door de gemeente Albrandswaard en Barendrecht gedragen worden. Daarom hebben wij subsidie bij de Stadsregio Rotterdam aangevraagd voor de realisatie van deze verbindingen. Voorwaarde voor de verlening van de subsidie is dat de gemeenten zelf ook voor een deel van de financiering zorgdragen (cofinanciering).

Huidige stand van zaken

Voor de recreatiesluis Koedood, die op grondgebied van de gemeente Albrandswaard ligt, hebben wij subsidie gekregen voor de realisatie van de recreatiesluis in 2013 onder de voorwaarde dat wij zorgdragen voor € 100.000,- cofinanciering. De recreatiesluis Gaatkensplas ligt op grondgebied van de gemeente Barendrecht. De gemeente Barendrecht heeft de mogelijkheid een subsidieaanvraag in te dienen voor realisatie in 2014, maar staan daarbij volgens de huidige informatie voor een opgave om zorg te dragen voor € 400.000,- cofinanciering. De gemeente Barendrecht onderzoekt op dit moment of de verbinding tussen de Koedoodseplas en de Gaatkensplas goedkoper kan worden uitgevoerd. Met de gemeente Barendrecht onderzoeken we de komende maanden de mogelijkheden om een deel van deze middelen te verkrijgen via cofinanciering door bewoners en ondernemers (crowdfunding).

Achtergrondinformatie relatie subsidie Koedood en Gaatkensplas

Eind 2011 heeft de Stadsregio Rotterdam besloten om de gemeente Albrandswaard voor het jaar 2012 een bedrag van € 1.834.000,- aan subsidie te verstrekken voor de realisatie van beide recreatiesluizen, onder de opschortende voorwaarde dat binnen 3 maanden een cofinanciering van € 500.000,- werd aangetoond. Ondanks alle inspanningen die de gemeente hiervoor heeft geleverd om bij (overheids)partijen cofinanciering te vinden en alle positieve reacties op het plan, is het ons niet gelukt om co-financiers te vinden, waarmee de subsidie is komen te vervallen. We hebben in het kader van het samenwerkingsverband OMMIJ in het bijzonder met de gemeente Barendrecht uitgebreid gesproken, of het totaal van € 500.000,- aan cofinanciering gevonden zou kunnen worden in de OMMIJ. Uit dit overleg is echter naar voren gekomen dat de gemeente Barendrecht onder de huidige financiële omstandigheden geen mogelijkheid ziet om het resultaat van de OMMIJ met € 500.000,- bij te stellen.

Kosten		financieringsbronnen
Aanleg sluis Koedood/Koedoodseplas	€ 1.050.000,-	€ 500.000,- OMMIJ*
Doorvaarbaar maken Korte Koedoodsedijk (Koedoodseplas/Gaatkensplas)	€ 1.284.000,-	
totaal	€ 2.334.000,-	€ 500.000,-
Tekort		€ 1.834.000,-

**onder voorbehoud*

Alternatief voorstel: gefaseerde uitvoering.

Teneinde het plan nieuw leven in te blazen hebben we bij de subsidieaanvraag voor het jaar 2013 een alternatief voorstel gedaan. Wij hebben subsidie aangevraagd voor één van de twee sluisen, de verbinding tussen de Koedood en de Koedoodseplas, welke direct aansluit op de Blauwe Verbinding. De gedachte is dat door het tot stand brengen van deze recreatieve waterverbinding voor de bewoners van de wijk Portland de maatschappelijke en bestuurlijke wens groeit om de verbinding tussen de Koedoodseplas en Gaatkensplas te realiseren en partijen (bewoners, ondernemers, overheden en organisaties op het gebied van natuur en recreatie) sneller geneigd zullen zijn een financiële bijdrage te leveren voor deze laatste ontbrekende schakel. Met deze strategie wordt ingezet op een gefaseerde uitvoering van het project. Eind 2012 heeft de stadsregio Rotterdam besloten om deze strategie te volgen en de gemeente Albrandswaard voor het jaar 2013 een bedrag van € 950.000,- aan subsidie te verstrekken voor de realisatie van de recreatiesluis tussen de Koedood en de Koedoodseplas (zie bijgevoegde beschikking). Dit onder de opschortende voorwaarde dat de gemeente Albrandswaard een cofinanciering van € 100.000,- uiterlijk 1 maart 2013 aantoonde.

Vervolgstappen

Als u positief besluit op voorliggend voorstel om de Koedood sluis te realiseren, onderzoeken wij samen met de gemeente Barendrecht de mogelijkheden voor crowdfunding* voor de Gaatkensplas sluis (zie onderstaand bericht). Tevens onderzoekt de gemeente Barendrecht op dit moment of de verbinding tussen de Koedoodseplas en de Gaatkensplas goedkoper kan worden uitgevoerd. Op basis van deze onderzoeken maakt de gemeente Barendrecht de afweging of zij een subsidieaanvraag voor realisatie van de recreatiesluis in 2014 zullen indienen bij de Stadsregio (dit moet voor 1 september 2013).

* In de subsidieaanvraag stelden we nog voor om ook voor de recreatiesluis Koedood in te zetten op crowdfunding. Na overleg met ervaringsdeskundigen is echter geconcludeerd, dat we de energie voor een crowdfunding traject beter kunnen richten op de laatste ontbrekende schakel. De kans van slagen voor een apart crowdfunding traject voor alleen de Koedood sluis al de op één na laatste schakel wordt veel lager ingeschat dan een crowdfunding traject voor de Gaatkensplassluis als laatste schakel. Bovendien is de bijdrage van € 100.000,- die Albrandswaard nu moet doen lager dan de opgave van € 400.000,- waar Barendrecht voor staat.

Communicatie/Burgerparticipatie

Wanneer de raad akkoord gaat met het realiseren van de eerste recreatiesluis, wordt samen met gemeente Barendrecht een communicatieplan opgesteld, waarbij het organiseren van 'crowdfunding' centraal staat. Crowdfunding is een alternatieve wijze om een project te financieren en staat eigenlijk voor 'financiering door de menigte'. Door de inzet van onder andere social media, wordt er getracht kleine bijdragen van een groot aantal participanten te verwerven. Naast een veelvoud aan kleine investeringen richt de gemeente ook haar pijlen op grotere investeerders, die de maatschappelijke waarde van het project inzien en daar graag deel van uit willen maken.

Bijlage 4 Passages recreatieve vaarverbinding in Toekomstvisie en Structuurvisie

In de Toekomstvisie en Structuurvisie Albrandswaard 2025 neemt de ontwikkeling op recreatief gebied een belangrijke plaats in. De toegevoegde waarde van een recreatieve vaarverbinding komt onder ander naar voren in de onderstaande passages.

Passage Toekomstvisie

"In recreatiegemeente Albrandswaard zijn de mogelijkheden vergroot voor fietsen, wandelen, varen, evenementen, golf, paardensport, langeafstandsroutes, bed-and-breakfast, de jachthaven en de haventjes, kastelen, trouwen, zwemmen, horeca, buitenconcerten en outdoor-activiteiten".

Passage Structuurvisie

"Het plangebied Rhoonse Weide is aangewezen als locatie voor grotere recreatieve activiteiten, zoals een manege en horeca. Wanneer dit soort ontwikkelingen op gang komen, moeten er eveneens activiteiten komen die bijdragen aan het woonklimaat van het nabijgelegen Portland. Met andere woorden; de polder moet een 'tuin' voor de Portlanders zijn. Een voorbeeld van een passende voorziening is een uitbreiding van de recreatieve voorzieningen met een speeltuin en leestuin. De ontwikkeling van de Rhoonse Weide kan zo voorzien in de maatschappelijke behoefte aan speel- en ontmoetingsplekken".

"De Groene- en Blauwe verbinding komen vanuit Rotterdam bij Portland de gemeente binnen, maar houden daar nu op. Deze recreatieve fiets- en vaarverbindingen moeten natuurlijk doorgetrokken worden via de Rhoonse Weide westelijk richting Het Buitenland van Rhoon en de Recreatiepoort Oude Maasoever en oostelijk naar Portland, Carnisselande en verder richting Barendrecht". Ook het water in het park in Rhoon en de nieuwbouwwijk Essendael zijn richting Het Buitenland van Rhoon te ontsluiten voor kano, roeiboot en kleine elektrische motorbootjes.